

det tilspøiede Stykke i § 1 er det gjort Særens Laboratorieafdeling til Pligt at undersøge og dernæst stemple saadanne indsendte Hulprojektiler; men det er en Pligt, som man vistnok ikke godt kan paalægge Laboratoriet. Det kan nemlig godt tænkes, at der indsendes Projektiler, som Laboratoriet slet ikke kan indlade sig paa at undersøge, men hvor det vil sige: Vi ville slet ikke have Noget med dem at gjøre eller dog ikke Andet med dem at gjøre, end at vi slaa dem itu ved Dynamit, altsaa ikke undersøge dem. Jeg har tidligere bemærket, at det tybeste Artilleri ituslaar altid ved Dynamit de Projektiler, der findes i Marken, og det vilde derfor være ganske rigtigt, om de tybeste Hulprojektiler, der endnu maatte findes her i Landet, blev slaaede itu paa den Maade; thi komme de til Laboratoriet, kan dette vistnok ikke udsætte sine underordnede Bestillingsmænd for den Fare, der vilde være forbunden med at strue Kjøret ud og tømme Projektilet. I ethvert Tilfælde kan det meget let tænkes, at der ogsaa her-tillands blev indført Hulprojektiler, som det vilde være saa farligt at have med at gjøre, at de, naar de findes i Marken, ikke burde undersøges, men ubarmhertigt slaaes istykker. Jeg tror derfor ikke, at der er Andet for at gjøre end at fritage Laboratoriet for denne Pligt til at undersøge Hulprojektiler. At stemple dem som farefri vilde ogsaa være sin Sag. Laboratoriet kan jo sagtens, naar et Hulprojektil er undersøgt, bedømme, hvorvidt det er farefrit, og i alt Fald gjøre det farefrit blot ved at hælde Vand i, efterat Brandrøret er skruet ud; men at stemple det som farefrit har den Mislighed, at Laboratoriet ikke har Garanti for, at jo En eller Anden, maaske af Raadbeh., kan finde paa at komme Krudt igjen i en saadan Granat, efterat den er bleven udeleveret til vedkommende Privatmand. Den vilde da være ligesaa farlig, som den var i Forveien, og der kunde tænkes affødsomet Ulykker, som Laboratoriet vilde blive gjort ansvarligt for ved at have stemplet som farefrit et Projektil, der i Virkeligheden ikke var det. Jeg tror derfor, at i alle Tilfælde bør man fritage Laboratoriet for Forpligtelsen til Undersøgelse og Stempling. Findes der fra Krigens Tid Hulprojektiler omkring i Landet — og de findes navnlig i Sylland —, vilde det tilvisse være ønskeligt at faae dem gjorte usfabelige, men det vil neppe kunne gjøres paa anden Maade, end at, istedetfor at Hulprojektilerne komme til Laboratoriet, maa Laboratoriet komme til Hulprojektilerne. Det vil vistnok blive nødvendigt, hvis man vil gjøre Noget i denne Sag, at opfordre Folk til at anmeldte, hvorvidt de have den Slags Projektiler i deres Børge, og dernæst sende kyndige Folk ud, for at undersøge dem eller eventuelt slaa dem istykker. Det er, saavidt jeg ser, den eneste Maade, hvorpaa det kan gjøres uden nogen

betydelig Fare. — Der er endnu et tredie Forslag, jeg har tilladt mig at stille. Det er egentlig en ren Ubetydelighed, men da jeg alligevel var nødt til at stille Ændringsforslag, har jeg med det Samme taget det med. I anden Linie af § 1 har jeg foran: „opfiskede fra Havbunden“ foreslaaet indskudt Ordene: „opsamlede paa Marken eller Stranden“, saa at det første Punktum af § 1 eventuelt vil komme til at hedde: „Efter den 1ste Juli 1880 skal alt Kjøb og Salg af Hulprojektiler og Stykker af saadanne, der ere opsamlede paa Marken eller Stranden, opfiskede fra Havbunden eller opgravede af Jorden, samt iøvrigt af brugte Hulprojektiler eller Stykker af saadanne, være forbudt“ osv. Jeg tror, at jeg allerede ved 2den Behandling her i Thinget gjorde opmærksom paa, at de Projektiler, Tølen er om, ikke altid findes paa Havbunden eller i Jorden, saa at de maa opfiskes eller opgraves, men at de i mangfoldige Tilfælde findes liggende ovenpaa Jorden, saa at de ligefrem kunne opsamles, og det vil derfor vistnok være korrekt at vedtage mit Forslag under Nr. 2. Hermed skal jeg anbefale de stillede Ændringsforslag.

Breinhold: Af de stillede Ændringsforslag vil jeg stemme for Nr. 1, 2 og 3. Derimod kan jeg ikke gaa ind paa at stemme for Nr. 4, der gaar ud paa, at 2det Stykke af § 1 skal udgaa. Det staar mig nemlig, efter den Begrundelse, den ærede Forslagsstiller gav af dette Ændringsforslag, ikke aldeles klart, at der kan være Noget i Veien for at beholde 2det Stykke. Han sagde selv, at han sympatiserede med Tanken deri; men der var dog to Indvendinger, han havde at gjøre derimod. Den første var den, at Eksporten, Indsendelsen af disse Hulprojektiler er en meget farlig Sag. Ja, det indrømmer jeg; men jeg forstaaer ikke, hvorledes det ærede Medlem saa kan berolige sig ligeoverfor det 1ste Stykke i § 1, hvor der jo ligefrem staar, at den, der her-efter kommer i retmæssig Besiddelse af Hulprojektiler, ikke maa afhænde dem til Andre end til Særens Laboratorieafdeling. Der er altsaa Intet som helst i Veien for, at alle de samme Ulykker kunne ske under Indsendelsen, enten denne nu sker i det Niemed at faae dem undersøgte og stemplede, eller den sker i den Hensigt at overlade dem til Laboratorieafdelingen. Det forekommer mig, at kan man af den Grund ikke bruge Paragrafens 2det Stykke, kan man ligesaa godt bruge det 1ste. Den anden Grund, som det ærede Medlem angav, var Farligheden for selve Arbejderne ved Laboratoriet ved Undersøgelsen og Stemplingen navnlig af fremmede Projektiler, der kunne være komne herind i Landet, idet det tidt vil være nesten umuligt Andet, end